

**LA
LIMITĂ
ARTĂ DE A RISCA TOTUL
NATE
SILVER**

*Traducere din engleză de
Constantin Vlad*

Cuprins

Prolog. Motivație	9
0. Introducere	13
 PARTEA ÎNTÂI Jocuri de noroc	
1. Optimizare	47
2. Percepție	87
3. Consum	139
4. Concurență	179
 PAUZĂ 	
13. Inspirație: 13 obiceiuri ale celor care își asumă riscuri și au mare succes	227
 PARTEA A DOUA Risc	
5. Accelerare	255
6. Iluzie	307
7. Cuantificare	349
8. Calcul greșit	391
∞. Terminare	413
1776. Fundație	469
 Mulțumiri, metode și surse	481
Glosar – cum să vorbești fluviiala	485
Note	529

Prolog

Motivație

Sunt sigur că mulți dintre voi mă cunoașteți datorită analizelor mele pe tema alegerilor americane. Dar iată ceva ce s-ar putea să nu știți: în materie de politică m-am simțit întotdeauna ca un pește pe uscat.

Am jucat poker profesionist înainte de a scrie vreun cuvânt despre politică sau de a elabora un model electoral. Încă mă simt mai acasă într-un cazinou decât la o convenție politică. Am numerele a zeci de jucători de poker de top în lista mea de contacte, dar foarte puține ale unor oameni care lucrează în politică sau în guvern. De fapt, chiar și decizia mea de a înființa FiveThirtyEight, pe care am fondat-o în 2008 și pentru care am lucrat până în 2023, a fost o consecință neașteptată a unei legi adoptate de Congres care a pus capăt mandatului meu de trei ani ca jucător profesionist de poker.

Așadar prin această carte mă întorc la rădăcini. Mi-am petrecut cea mai mare parte a ultimilor trei ani cufundat într-o lume căreia eu îi spun Fluviul. Fluviul este un ecosistem întins de oameni care gândesc la fel și care îi include pe toți, de la profesioniști ai pokerului cu mize mici, care încearcă doar să își câștige existența, până la regi ai criptomonedelor și miliardari ai capitalului de risc. Este un stil de gândire și un mod de viață. Oamenii nu știu prea multe despre Fluviu, dar ar trebui să știe. Majoritatea fluvialilor nu sunt bogați și puternici. Dar oamenii bogați și puternici au o probabilitate disproporționat de mare de a fi fluviali, în comparație cu restul populației.

Având în vedere tot ceea ce s-a petrecut în timp ce scriam această carte – scandaluri de înșelăciune la poker; transformarea lui Elon Musk dintr-un lansator de rachete renegat în lordul suprem al X; implozia spectaculoasă autoindusă a lui Sam Bankman-Fried – ai crede că Fluviul a avut câțiva ani grei. Dar ghici ce: *Fluviul câștigă*. Silicon Valley și Wall Street continuă să acumuleze din ce în ce mai multă bogăție. Las Vegas primește din ce în ce mai mulți bani. Într-o lume făurită nu prin munca mâinilor

omenești, ci prin calculele mașinărilor, aceia dintre noi care înțeleg algoritmi dețin toate atuurile.

În cursul scrierii acestei cărți, am realizat în jur de 200 de interviuri oficiale – majoritatea cu oameni pe care i-aș descrie ca locuitori ai Fluviului, dar și cu critici și observatori din afara acestuia. Apoi au existat numeroase conversații informale și uneori neoficiale la jocuri de poker, la evenimente sportive sau la un pahar – genul de conversații pe care le-am avut toată viața. Devenise un soi de glumă curentă în rândul prietenilor mei că aș călători frecvent în Las Vegas, sudul Floridei, California și Bahamas pasămite „în scopuri de cercetare”. Dar acolo se petreceau acțiunile Fluviului, nu în sălile de cursuri academice sau în rotondele clădirilor guvernamentale.

Aveam, totodată, o groază de experiență practică. Am participat la jocuri de poker împotriva miliardarilor și am avut suficient succes în turneele de poker ca să ajung, la un moment dat, în primele 300 de locuri ale clasamentului Global Poker Index și să termin pe locul 87 din peste 10 000 de jucători în turneul central al World Series of Poker din 2023. De asemenea, am învățat să devin un parior sportiv destul de competent, făcând pariuri în valoare de aproape 2 milioane de dolari. Am obținut doar un profit modest, dar am reprezentat o amenințare atât de mare încât DraftKings și alte câteva case de pariuri sportive importante din SUA mi-au interzis, în esență, să mai pariez la ele sume cât de cât importante, chiar în vreme ce reclamele lor proliferau pe stadioanele sportive și pe ecranele televiziunilor din America.

Misiunea mea este să fiu un ghid turistic prietenos, informativ – și ocazional provocator – în lumea Fluviului. Oamenii din Fluviu se încred în mine să le spun poveștile pentru că – să fim sinceri – și eu sunt unul dintre ei. Felul lor de a gândi, în cea mai mare parte, este și modul meu de gândire.

Dar mai sper și să pot evidenția unele dintre defectele din gândirea lor. Pentru că, scuzați-mi clișeul, Fluviul nu înseamnă doar distracție și jocuri. Activitățile despre care toată lumea este de acord că ar constitui Jocuri de noroc cu J mare – cum ar fi blackjackul, păcănelele, cursele de cai, loteriile, pokerul și pariurile sportive – sunt de fapt doar vârful aisbergului. În esență, acestea nu sunt foarte diferite de tranzacționarea opțiunilor pe acțiuni, a tokenurilor cripto sau de investițiile în noile firme tehnologice. Fluviul este plin de afluenți și de nișe și nu toate persoanele din el s-ar descrie ca fiind jucători. Dar diferitele regiuni ale Fluviului au

multe în comun și există numeroase conexiuni între oamenii din diferite părți ale mediului: speculanți bursieri care joacă poker, pariuri sportivi care devin antreprenori, miliardari în criptomonede care umblă cu filosofi de la Oxford care abordează condiția umană dintr-o perspectivă matematică.

Fluviul mai are, de asemenea, un canon de influențe și idei, de la teoria jocurilor și echilibrele Nash la valoarea așteptată și utilitatea marginală, care stau la baza aproape tuturor activităților pe care le întreprinde. Majoritatea ideilor nu sunt atât de complicate în principiu, dar pot implica o mulțime de jargon și referințe interne. Dacă auziți un fluvial vorbind despre „actualizarea antecedentelor”, „dimensionarea pariurilor” sau făcând o glumă despre agrafele de birou, toate acestea se referă la părți ale canonului. Dacă nu te-ai deranjat să înveți jargonul – ei bine, asta e, ei îl vor folosi în continuare pentru a vorbi în jurul tău ca un cuplu la o cină care îți critică mâncarea într-o limbă străină pe care știi că nu o înțelegi. O să te învețe cât de mult pot din acea limbă.

Așa că pune-ți centura de siguranță, adu câțiva dolari cu care să joci dacă ai înclinații – nu mai spune nimănui, dar se joacă poker și în spatele autobuzelor – și să începem.

Seminole Hard Rock Hotel & Casino¹ din Hollywood, Florida, are un club de noapte, șapte piscine, 14 restaurante, o cascadă interioară de 10 metri înălțime, zeci de obiecte de colecție rock-and-roll, 200 de mese de joc, 1 275 de camere de oaspeți, 3 000 de aparate de păcănele și un hotel strălucitor în formă de chitară care emite raze de neon albastre până la 6 000 de metri sus pe cer.

Ca majoritatea cazinourilor – și ca majoritatea lucrurilor din sudul Floridei –, Hard Rock este special conceput să-ți copleșească simțurile și să-ți submineze autocontrolul. Închipuie-ți un cazinou. Dacă nu ai fost într-un loc precum Hard Rock sau Wynn, din Las Vegas, probabil îți imaginezi un „hambar de păcănele” murdar, plin de fum de țigară și de șiruri de aparate care zumzăie. Într-adevăr, acestea pot fi unele dintre cele mai deprimante locuri de pe Pământ. Dar în localurile de lux precum Hard Rock, atmosfera la orele de vârf este *exuberantă*. Puține locuri din viața americană atrag o secțiune mai largă a societății. Există adulți de toate vârstele, rasele, clasele, grupurile etnice și orientările politice. Există cetățeni vârstnici care speră să câștige potul cel mare la păcănele; grupuri de fărtați și cete de fete; și participanți la conferințe ale unor asociații comerciale de mâna a treia, care compensează stânjeneala întregii situații prin consumul excesiv de alcool și blackjack.

Am petrecut *mult* timp în cazinouri pe parcursul scrierii acestei cărți. Inutil să mai spun că, în cele din urmă, până și cele mai fermecătoare devin obositoare. Uneori aveam senzația că sunt un fotograf de nunți profesionist: toți ceilalți se distrau de minune, în ziua lor specială. Dar cunoșteam toate artificiile, toate personajele recurente – tipul care încerca să ascundă de prietenii lui de la masa de zaruri că juca peste posibilitățile sale; prietenele de la petrecerea burlăcițelor care se luptau pentru poziția de lider de câte ori trecea pe lângă ele un burlac sexy; cuplul prietenos din

Nebraska care trăia distracția vieții jucând blackjack, asta înainte de a pierde de două ori cât câștigase.

Era aprilie 2021. Mă aflu în Florida pentru Seminole Hard Rock Poker Showdown, primul turneu de poker cu adevărat important din Statele Unite de după pandemie. Pe cât posibil, avusesem grijă să evit spațiile închise și aglomerate până m-am vaccinat împotriva COVID-19. Nici măcar nu mai urcasem într-un avion de pe 11 martie 2020, când am aflat chiar în timpul zborului că Tom Hanks a luat covid, că NBA și-a suspendat sezonul, că președintele Trump a sistat călătoriile dinspre Europa – și că eu și colegii mei pasageri aterizaserăm într-un univers mai riscant.

Dar trecuse un an și era momentul să reintru în lumea jocurilor. Judecând după mulțimea de la Hard Rock, o sumedenie de alți oameni se găseau în aceeași stare de spirit. În ciuda reputației lor de toleranță mare la risc, majoritatea cazinourilor s-au închis în primele zile ale pandemiei. Chiar și Las Vegas Strip – despre care presupusesem mereu că va continua să funcționeze chiar și în cazul unei apocalipse nucleare – a fost închis două luni și jumătate. În această perioadă, veniturile din jocurile de cazinou din Statele Unite au scăzut cu până la 96% față de anul precedent.²

Dar industria și-a revenit, ba chiar în forță. Cumva, între anxietatea cauzată de morțile în masă, fără precedent, provocate de COVID-19 și plictiseala indusă de privarea, și ea fără precedent, de interacțiuni sociale, apetitul americanilor pentru comportamentul YOLO (You Only Live Once – o viață are omul) a explodat, manifestându-se în orice, de la focuri de artificii ilegale la accidente rutiere³ și bule speculative de criptomonedă. (Prețurile Bitcoin au crescut de aproximativ zece ori în anul care a urmat declarării de către OMS a pandemiei de COVID-19). Și astfel, în aprilie 2021 – chiar dacă școlile au rămas închise în unele părți ale țării –, cazinourile americane au obținut de la clienții lor venituri din jocuri de noroc în valoare de 4,6 miliarde de dolari, cu 26% *mai mult* decât în aceeași lună cu doi ani în urmă, înainte de pandemie.

Jucătorii de poker au făcut o demonstrație de forță la Hard Rock. În aprilie 2019, ultima dată când acest turneu a fost organizat înainte de pandemie, a avut un număr respectabil de 1 360 de participanți. Versiunea din 2021 a atras aproape de două ori mai mulți participanți – 2 482 –, în ciuda faptului că încă ne aflăm în toiul unei pandemii și pe perioada unei interdicții de călătorie care afecta cea mai mare parte a lumii jucătorilor de poker. Puteau fi cu ușurință mai mulți: cererea a fost atât de copleșitoare

încât au existat ore întregi de așteptare pentru a plăti 3 500 de dolari și a te înscrie pentru un loc. Totuși acesta a fost cel mai mare număr de participanți la un turneu al World Poker Tour, care a organizat evenimentul. Destul de adecvat, turneul a fost câștigat de un asistent medical de la o secție ATI din Grand Rapids, Michigan, pe nume Brek Schutten⁴, care își făcuse veacul în saloanele cu pacienți infectați cu covid.

Am jucat în condiții neobișnuite. Purtarea măștii a fost obligatorie și mă așteptam ca asta să fie un dezastru: jucătorii de poker sunt atât individualiști, cât și irascibili, deloc genul care să urmeze cumiți ordinele. Dar cei mai mulți dintre ei erau atât de fericiți să joace din nou încât au existat relativ puține plângeri.^{*} O constrângere mai mare a fost faptul că, în virtutea unei măsuri de compromis anticovid, mesele de poker au fost echipate cu separatoare octogonale din plexiglas. Asta a creat o problemă amuzantă: de fiecare dată când un jucător era eliminat din turneu, personalul sălii îi elogia plecarea ștergând partea sa de plexiglas, ca băieții cu prosoape din NBA care șterg sudoarea de pe teren după ce un atacant nefericit tocmai a fost făcut poster de Giannis Antetokounmpo.

Cu toate acestea, plexiglasul avea efectul unor oglinzi de bălci, ceea ce făcea dificilă vizualizarea corectă a oponentilor. Sigur, îi puteam vedea destul de bine pe ceilalți jucători, dacă mă concentram. Dar, contrar a ceea ce s-ar putea să fi auzit, cele mai multe indicii din poker nu sunt date prin holbarea directă la un adversar și obținerea unei „citiri a sufletului”. În schimb, este vorba de subtilități la limita observației conștiente: o tresărare a mâinii aici, o accelerare a pulsului acolo; oponenta pe care o spi-onezi cu coada ochiului, părând mai rigidă în scaunul ei după ce aruncă prima privire asupra cărților. (Probabil că are cărți bune.) Pokerul este un joc *preponderent* matematic, dar marjele de eroare sunt atât de mici încât orice „citire” pe care o poți obține e binevenită.

Între plexiglas, măști și reducerea abilităților de socializare, m-am simțit ca și cum aș fi jucat poker sub apă. Corpul îmi trăda anxietatea. Nu numai că îmi simțeam pulsul de câte ori luam o decizie importantă, dar, pe parcursul turneului, mâinile începeau să-mi tremure chiar și când pari-am jetoane, lucru care nu mi s-a mai întâmplat aproape niciodată până atunci sau după aceea. Mai târziu, când am revăzut câteva partide cu antrenorul meu de poker – da, am un antrenor de poker, așa cum unii

* Această răbdare avea să se evapore curând, iar spre sfârșitul aceluiași an, la masa de poker se iscau constant certuri despre măști și politici de vaccinare (n.a.).

oameni au un antrenor personal –, aproape toate mă arătau jucând prea încrezător și gândindu-mă prea mult la situații, ca și cum aș fi căutat să recuperez anul pierdut din cauza pandemiei. Baza de date Hendon Mob Poker spune că, în cele din urmă, am terminat turneul pe locul 161, cu 7 465 de dolari, dar, de fapt, pe parcursul acestuia, am pierdut bani.⁵

Și totuși, a fost o experiență grozavă. După un an electoral izolator în 2020 – izolator pentru că lucrăm de la distanță în timpul pandemiei și pentru că, din motive pe care le voi explica mai târziu, consider că anii alegerilor prezidențiale sunt alienanți – m-am simțit binevenit în lumea pokerului. World Poker Tour chiar m-a felicitat pe Twitter de pe contul lor @WPT, lucru pe care de obicei nu l-ar face pentru un jucător clasat pe locul 161.

Nu sunt sigur că mi-am dat seama pe deplin în acel moment, dar turneul a fost prima mostră a mai multor revelații pe care urma să le am în cursul procesului de scriere a acestei cărți. Una dintre ele a fost că *se întâmpla ceva important*, ceva care mergea dincolo de poker. Faptul că turneul atrăsese un număr-record de jucători – că oamenii „reveneau la normal” în forță, în mediul hiperreal și evident nesigur epidemiologic al unui cazinou – părea semnificativ. Oamenii au avut întotdeauna toleranțe diferite la risc, dar acestea sunt adesea ascunse de ochii publicului. Dacă persoana care stă chiar în fața mea la coadă la magazin intenționează să își petreacă seara relaxându-se și uitându-se la Netflix, iar cea din spate are de gând să se drogheze toată noaptea cu cocaină într-un club de striptease, nu am cum să știu asta și sincer chiar nu îmi pasă.

Dar covidul a făcut publice aceste preferințe pentru risc, afișate la vedere și la propriu, pe chipurile noastre. Pentru o mulțime de oameni, covidul a fost Vestul Sălbatic, forțându-i să se confrunte cu riscul și recompensa, cu puține precedente pe care să se bazeze și în condițiile în care îndrumările experților se schimbau constant.⁶ Concluzia la care am ajuns în urma scrierii acestei cărți este că oamenii devin din ce în ce mai divizați în ceea ce privește toleranța la risc – și că asta afectează totul, de la persoanele cu care ne întâlnim la felul în care votăm. Poate că tipul cu Netflix și cel cu clubul de striptease nici măcar nu mai fac cumpărături la același magazin; tipul cu Netflix s-a retras la țară acum, că nu mai trebuie să fie la birou, iar cel cu clubul de striptease s-a mutat la Miami – și probabil că a jucat împotriva mea în turneul de poker.

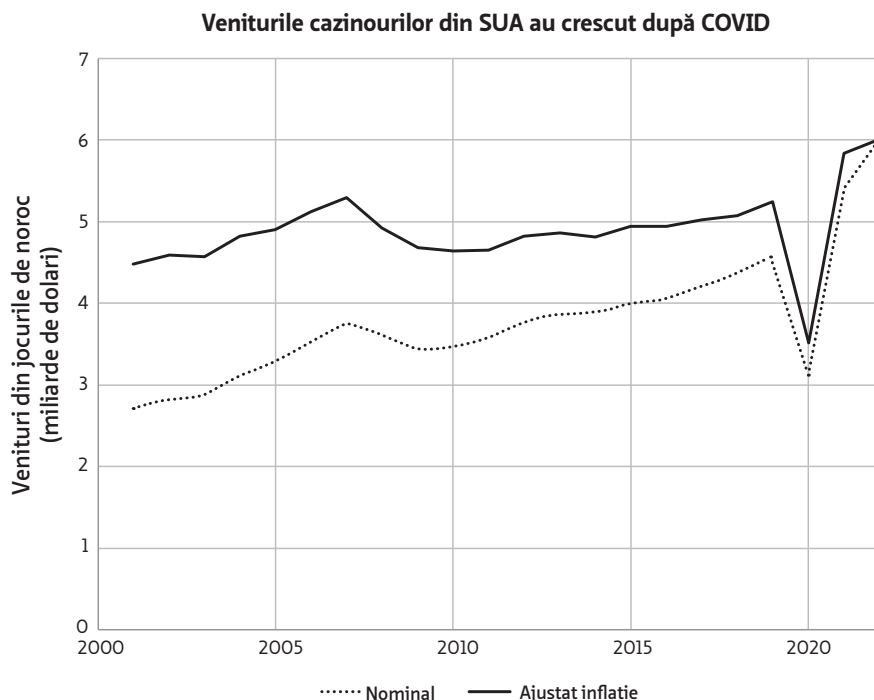
Vreau să fiu prudent aici. În orice distribuție statistică vei găsi unele persoane la ambele capete ale curbei Gauss, iar această carte se

concentrează adesea asupra persoanelor aflate în coada extremei drepte a riscului. Dar asumarea riscurilor este o trăsătură de personalitate puțin studiată, iar literatura științifică de profil este împărțită în privința măsurii în care unii oameni își asumă în general mai multe riscuri, spre deosebire de asumarea riscurilor în domenii specifice.⁷ Exemplul meu preferat de persoană care își asumă riscuri specifice unui domeniu este dr. Ezekiel Emanuel, care a făcut parte din consiliul consultativ COVID-19 al președintelui Biden. Într-un editorial din mai 2022, Emanuel a declarat că evită să mănânce în restaurante în interior pentru că este îngrijorat de așa-numitul COVID de lungă durată, dar s-a laudat și că merge pe motocicletă.⁸ Asta pare a fi o combinație nebunească de preferințe pentru risc. (Motocicletele sunt de aproximativ 30 de ori mai mortale decât autoturismele per kilometru parcurs.⁹) Acestea fiind spuse, mă pot gândi la o mulțime de domenii din viața mea în care preferințele personale pentru risc sunt greu de considerat raționale sau coerente. Oamenii sunt complicați și chiar și printre jucătorii de poker există o mulțime de degeni (jucători degenerați) și o mulțime de nits.*

Într-adevăr, cei mai mulți dintre noi părem confuzi în privința gradului de risc pe care îl dorim în viața noastră. Unul dintre truismele enunțate de studiile privind riscul este că persoanele mai tinere își asumă¹⁰ mai multe riscuri decât cele mai vârstnice. Totuși asta s-ar putea schimba. Adolescenții din Statele Unite și din alte țări occidentale adoptă comportamente mult mai puțin riscante¹¹ – droguri, băutură, sex – decât cei din urmă cu o generație.

Și totuși jocurile de noroc sunt în plină expansiune. În 2022, americanii au pierdut aproximativ 60 de miliarde de dolari¹² pariind la cazinouri licențiate și la jocuri de noroc online – un record chiar și dacă punem la socoteală inflația. De asemenea, aceștia au pierdut aproximativ 40 de miliarde de dolari în jocuri de noroc fără licență, pe piața gri¹³ sau pe piața neagră – și aproximativ 30 de miliarde de dolari¹⁴ în loterii de stat. Ca să fie mai limpede, aceasta este suma pe care au *pierdut-o*, nu suma pe care au *pariat-o*¹⁵, care a fost de aproximativ zece ori mai mare. Între toate formele de jocuri de noroc, americanii câștigă anual probabil peste 1 trilion de dolari în pariuri.

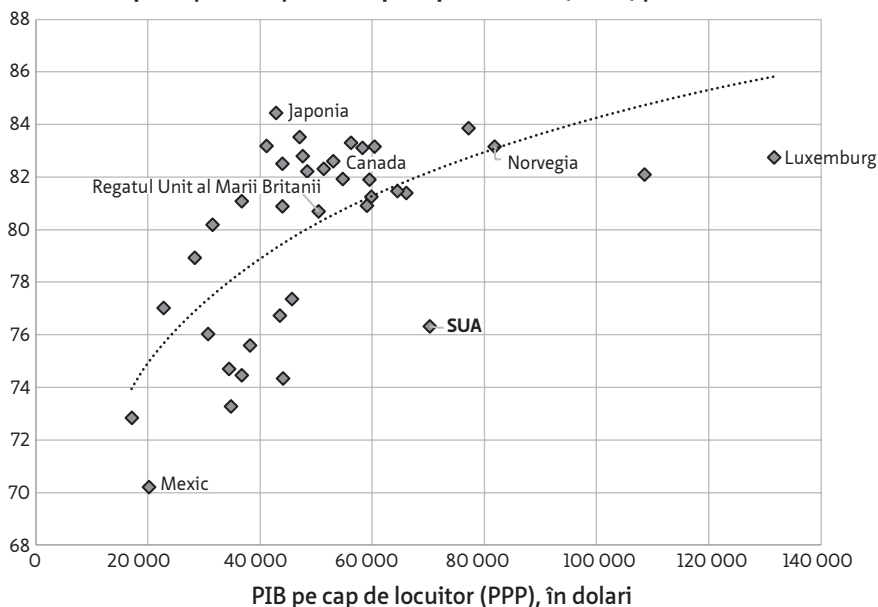
* Un „nit” este un jucător precaut sau strict, dar termenul se poate referi și la aversiune la risc sau zgârcenie în afara pokerului. Dacă ajungi la aeroport cu trei ore mai devreme pentru un zbor intern, ești un nit (n.a.).

Și iată ceva care probabil ar trebui să ne țină treji noaptea pe mai mulți dintre noi: speranța de viață a americanilor a stagnat.¹⁶ De fapt, în cursul pandemiei, ea chiar a scăzut, de la 78,8 ani în 2019 la 76,4 ani în 2021. Cifrele privind speranța de viață pe perioada unei pandemii ne pot induce în eroare – ele presupun, în esență, că ne vom raporta la același număr de decese covid în viitor, când probabil nu va fi așa – iar cifrele au început să se redreseze într-o anumită măsură.¹⁷ Chiar și înainte de covid, bărbații americani au pierdut totuși o zecime de an din speranța de viață între 2014 (76,4 ani) și 2019 (76,3).

De fapt, Statele Unite reprezintă actualmente o situație aberantă în rândul țărilor foarte dezvoltate. Pe baza PIB-ului nostru foarte ridicat, ne-am aștepta ca speranța de viață a americanilor să fie cu aproximativ *cinci ani* mai MARE decât este. Motivele acestui decalaj sunt complicate, implicând o combinație de factori culturali și politici, precum și inegalitatea economică accentuată din Statele Unite. Dar ele reflectă parțial faptul că americanii își asumă mai multe riscuri¹⁸ – conducem cu viteză mai mare pe autostradă, consumăm mai multe opiacee, am avut mai multe cazuri de covid, avem mai multe arme de foc – și sunt mai puțin dispuși

Speranța de viață vs. PIB pe cap de locuitor, 2021, țările OCDE

să-și sacrifice libertatea sau creșterea economică pentru o speranță de viață mai mare.

Celălalt aspect important de care mi-am dat seama în cursul aceluși zbor de întoarcere din Florida a fost că lumea asta a jucătorilor de poker și a tipurilor de jocuri de poker – o lume a *asumării de riscuri calculate* – era lumea în care mă potriveam.

Asta nu ar fi trebuit să fie o mare surpriză. Se poate chiar s-o am în sânge. Niciunul dintre părinții mei nu se prea pricepe la cărți de joc sau la cazinouri, dar bunica mea dinspre tată, Gladys Silver, era o jucătoare remarcabilă de gin rummy și bridge, și încă una foarte severă: dacă nu-ți protejai bine cărțile, ea profita din plin de situație pentru a te învăța să fii mai atent data viitoare. Unul dintre străbunicii mei, Jacob Silver, a fondat un atelier de tinichigerie auto în Waterbury, Connecticut, unde organiza partide de poker în zilele de leafă, la fiecare a doua vineri din lună – asta până când, potrivit legendei familiei, soțiile mecanicilor l-au obligat să treacă de la plata în numerar la plata prin cecuri, întrucât prea mulți dintre soții lor veneau acasă cu portofelele goale. *Alt* străbunic al meu, Ferdinand

Thrun¹⁹, a fost un piroman notoriu care a găsit modalități atât de inovatoare de a comite fraude cu asigurările încât practic nu existau legi pentru a-l acuza. Ferdinand ar fi jucat o cacealma destul de bună.

Iar eu am fost jucător profesionist de poker timp de trei ani, între 2004 și 2007, în perioada așa-numitului Poker Boom. Explozia pokerului a fost inițiată de accesibilitatea tot mai mare a pokerului online și datorită lui Chris Moneymaker, un contabil din Nashville care a câștigat un turneu online de calificare pentru un loc la Evenimentul Principal de 10 000 de dolari al World Series of Poker, din 2003, iar apoi a câștigat Evenimentul Principal și 2,5 milioane de dolari. Dacă i-ai fi cerut lui ChatGPT să desemneze o persoană care ar crește cel mai mult interesul pentru poker prin câștigarea WSOP, se poate să fi răspuns „Moneymaker”. Un tip prietenos, grăsuț, în vârstă de aproape 30 de ani, cu o slujbă plictisitoare într-o corporație, acesta era exact clientul pe care îl vizau site-urile de poker online, un arhetip pentru orice angajat care dorea să iasă din birou și să câștige potul cel mare. Numărul participanților la evenimentul principal al World Series of Poker a explodat de la 839 în 2003 la 8 773 doar trei ani mai târziu, în 2006, în mare parte datorită persoanelor care și-au câștigat locurile online.

Eu am fost unul dintre aceia care și-au împlinit visul. Și curând m-am trezit urmând un program nocturn. Partidele de poker se joacă de obicei cel mai bine noaptea târziu, când adversarii tăi sunt beți, somnoroși sau surescitați după ce au câștigat ori pierdut o grămadă de bani. Așa că mă întorceam acasă de la birou, trăgeam un pui de somn și apoi jucam poker online, uneori până dimineața, când reveneam la serviciu și mă chinuiam să trec peste zi. Inutil să mai spun că un astfel de ritm nu era sustenabil și, dat fiind că făceam mult mai mulți bani ca jucător de poker decât cu slujba de consultant, mi-am dat demisia din corporație după aproximativ șase luni, pentru a juca poker și a lucra pentru Baseball Prospectus, un start-up de statistici în baseball.

A fost un trai bun vreme de câțiva ani, dar, la fel ca majoritatea avantajelor în jocurile de noroc, nu a durat. O parte din această situație a fost cauzată de evoluția naturală a jocului: dezvoltarea explozivă a devenit mai degrabă o plafonare a pokerului, pe măsură ce jucătorii care pierdeau fie au dat faliment, fie au renunțat, fie au devenit mai buni, eliminând de la masă fraier după fraier.

Dar, în parte, a fost și din cauza Congresului SUA. La sfârșitul lui 2006, Congresul condus de Partidul Republican, dornic de o victorie în rândul

alegătorilor „majorității morale” înainte alegerilor de la jumătatea mandatului, după ce kongresmenul republican Mark Foley a demisionat din funcție pentru că a trimis mesaje sexuale explicite unor minori²⁰, a adoptat un proiect de lege numit Unlawful Internet Gambling Enforcement Act (UIGEA). UIGEA nu a interzis pokerul online în sine, dar a stabilit reglementări care au blocat procesatorii de plăți. E cam greu să joci poker dacă nu poți să schimbi banii pe jetoane. Unele platforme au fost închise pentru jucătorii americani, în timp ce altele au rămas deschise, dar între umbra ilegalității și dificultatea crescută de a-ți introduce și scoate banii, jucătorii noi și neexperimentați au evitat să mai joace, ceea ce i-a făcut mult mai greu de învins.

A existat și un aspect pozitiv: UIGEA mi-a stârnit interesul pentru politică. Proiectul de lege a fost împachetat într-un text legislativ privind securitatea națională, cu care nu avea absolut nicio legătură, și a fost adoptat în timpul ultimei sesiuni înainte ca Congresul să intre în pauză pentru alegerile de la jumătatea mandatului. A fost o soluție de rahat și, după ce practic mi-am pierdut locul de muncă, am vrut ca și persoanele responsabile pentru aceasta să își piardă slujbele. Și au făcut-o: republicanii au pierdut atât Camera Reprezentanților, cât și Senatul, inclusiv locul reprezentantului Jim Leach²¹ din Iowa, susținătorul principal al UIGEA, al cărui mandat de 30 de ani s-a încheiat parțial din cauza jucătorilor de poker care au contribuit cu bani la susținerea adversarului său.

Zbătându-mă să câștig bani pe măsură ce jocurile se răreau, am renunțat la poker aproximativ șase luni mai târziu. Cu noul meu interes pentru politică și cu timpul pe care îl aveam la dispoziție, am ajuns să înființez FiveThirtyEight, în 2008. Nu am cum să spun asta fără să mă laud, dar FiveThirtyEight a cam explodat, ajungând de la câteva sute de cititori pe zi, inițial, la sute de mii până în ziua alegerilor din acel an. Apoi, înainte să-mi dau seama, avea *zeci de milioane* de cititori; în 2016, pagina noastră de previziuni electorale a fost literalmente conținutul cel mai captivant de pe internet, potrivit serviciului de analiză Chartbeat.²²

Valoare așteptată: ce separă Fluviul de restul lumii

Dar iată care-i problema când zeci de milioane de oameni îți văd prognoza: mulți dintre ei nu o vor înțelege. O prognoză electorală probabilistică – de pildă, o prognoză care spune că senatorul democrat Mark Kelly